

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETRTEI ODDELEK

ZADEVA POROPAT proti SLOVENIJI

(pritožba št. 21668/12)

SODBA

STRASBOURG

9. maj 2017

*Ta sodba bo postala dokončna v okoliščinah, navedenih v drugem odstavku
44. člena konvencije. Mogoči so uredniški popravki.*

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

V zadevi Poropat proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (četrti oddelek) kot senat v sestavi:

Ganna Yudkivska, *predsednica*,

Vincent A. De Gaetano,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Krzysztof Wojtyczek,

Egidijus Kūris,

Gabriele Kucsko-Stadlmayer,

Marko Bošnjak, *sodniki*,

in Andrea Tamietti, *namestnik sodnega tajnika oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 28. marca 2017,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 21668/12) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 5. aprila 2012 vložil slovenski državljani Marino Poropat (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).

2. Pritožnika je pred Sodiščem zastopal B. Gvozdić, odvetnik iz Sežane. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala T. Mihelič Žitko, državna pravobranilka.

3. Pritožnik je zatrjeval, da so bile kršene njegove pravice do obrambe iz 6. člena konvencije.

4. Vlada je bila o pritožbi obveščena 9. februarja 2015.

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

5. Pritožnik je bil rojen leta 1951 in živi v Portorožu.

6. Pritožnik in R. H. sta soseda; živita v dvostanovanjski hiši s skupnim dvoriščem. Že več let sta v sporu in drug proti drugemu sta sprožila že več sklopov sodnih postopkov.

A. Kazenski postopek zoper pritožnika

7. R. H. je 13. januarja 2004 vložil kazensko ovadbo proti pritožniku. Trdil je, da mu je prej istega dne pritožnik grozil in pri tem vpil: "Saj sem si nabavil pištolo in bo kmalu konec". R. H. je zatrjeval, da je do tega dogodka

prišlo pred njuno hišo. Navedel je, da je pritožnik najprej zaprl pot njegovi čistilki, ko je vstopala na dvorišče skozi majhna vrata, pol ure pozneje pa ni mogel odpreti niti majhnih vrat, niti velikih električnih drsnih vrat, za kar je bil po njegovem mnenju kriv pritožnik. Tedaj naj bi se tudi zapletel v prepir s pritožnikom, ki naj bi mu odgovoril s prej navedenimi grožnjami. R. H. je tudi navedel, da ima pritožnik dovoljenje za posest orožja.

8. Policija v Kopru je 1. marca 2004 zaslišala pritožnika.

9. Policija je 2. aprila 2004 poslala poročilo okrožnemu tožilcu v Kopru, v katerem je navedla, da ni podan utemeljen sum, da bi pritožnik storil zatrjevano kaznivo dejanje.

10. Okrožni tožilec v Kopru je 29. oktobra 2004 vložil obtožni predlog zoper pritožnika zaradi kaznivega dejanja ogrožanja varnosti druge osebe.

11. Okrajno sodišče v Piranu je 2. aprila 2007 opravilo glavno obravnavo. Pritožnik je zavrnil obtožbe in zatrjeval, da je R. H. lagal in da je bilo po poskusu umora leta 1999 zoper njega sproženih več sklopov postopkov. Zahteval je, da se pregledajo posnetki kamer na dan dogodka. Sodišču je predložil zapisnik zaslišanja z dne 9. februarja 2004 v nekem drugem postopku, v katerem je bilo navedeno, da je pritožnik zamenjal ključavnico majhnih vrat, ki vodijo na dvorišče, in da je na tem zaslišanju nove ključke predal R. H. R. H. je v odgovor na vprašanja, ki jih je zastavil zagovornik pritožnika, navedel, da je od dvanajst do šestnajst kamer nadzorovalo notranje in zunanje dele hiše in da se posnetki hranijo približno petnajst dni. Povedal je, da je pritožnik v času dogodka stal približno med njegovim vhodom in dvoriščem hiše, vendar ni hotel narisati, kje je do dogodka prišlo. R. H. je nato odgovoril, da ni preveril posnetkov kamer po dogodku, da pa kamere v nobenem primeru ne bi posnele celotnega dogodka in da se je strežnik video nadzornega sistema že večkrat pokvaril; pozneje je dodal, da je vzdrževalna služba itak zamenjala strežnik. Pritožnik je vztrajal, naj se opravi pregled kraja in da je dokaze v zvezi z videonadzorom skupaj s podatki, kot je zamenjava strežnika, mogoče preveriti in bi jih tudi bilo treba preveriti. Sodniku se ni zdelo potrebno pridobiti teh dokazov in je naslednjega dne oprostil pritožnika z ugotovitvijo, da ni bilo dokazano, da je pritožnik grozil R. H.

12. Višje sodišče v Kopru je 21. novembra 2007 ugodilo pritožbi, ki jo je vložilo Okrožno državno tožilstvo, in vrnilo zadevo sodišču prve stopnje v novo sojenje. Ugotovilo je, da obtožbe vsebujejo vse znake kaznivega dejanja in da ni treba navajati okoliščin, ki bi izkazovale občutek dejanske ogroženosti oškodovanca.

13. Na glavni obravnavi, ki jo je 10. aprila 2009 opravilo Okrajno sodišče v Piranu, je bil zaslišan pritožnik. Zanikal je dogodek in med drugim zatrjeval, da sta bila z R. H. v sporu zaradi združitve hiše, v kateri sta živela, in da tožilstvo in organi pregona ne delajo tako, kot bi morali. Povedal je tudi, da ni bil opravljen pregled kraja domnevnega kaznivega dejanja niti preiskava posnetkov kamer, čeprav bi dokazali, da ni storil očitane kaznivega dejanja.

Poleg tega je pritožnik zanikal, da bi čistilki preprečil vstop na dvorišče in trdil, da je gotovo imela napačen ključ. Pritožnik je predlagal, da tožilstvo pridobi pisno izjavo D. Č. o tem, kako je R. H. redno vplival na priče, da so lažno pričale. Pritožnik je tudi predlagal, da sodišče na obravnavi zasliši D. Č. in pojasnil, da bi ti dokazi izpodbili verodostojnost R. H., katerega pričanje je edini dokaz, na katerem temelji obtožni predlog v predmetni zadevi.

14. Sodišče je zaslišalo tudi R. H., ki je izjavil, da mu je čistilka na dan dogodka povedala, da ji pritožnik ni dovolil vstopa na dvorišče. R. H. je povedal, da je nato sam odnesel smeti ven, tedaj pa je srečal pritožnika. R. H. je sumil, da je pritožnik izklopil zunanja drsna vrata in se je zato sporekel z njim, tedaj pa mu je pritožnik začel groziti. Tožilec je vprašal R. H., ali je komu povedal o kaznivem dejanju, R. H. pa je odgovoril, da je povedal K. C., mogoče pa tudi čistilki in vrtnarju (P. P.). Glede K. C. se ni mogel spomniti, kje mu je o tem povedal in kako. R. H. je tudi izjavil, da ne ve, ali je bil kdo priča dogodka in da ni shranil posnetkov kamer, ki pa v nobenem primeru ne bi pokazali dogodka, ker se je dogajal zunaj vidnega polja kamere. Prav tako je R. H. dejal, da D. Č. ni mogoče verjeti, saj je odvisnik od drog in kriminallec.

15. Sodišče je dovolilo dokaze prič K. C. in P. P. in pisno izjavo D. Č. z dne 30. novembra 2008. Pisna izjava, ki je bila prebrana na obravnavi 3. julija 2009 (glej 16. 16), se glasi:

"Podpisani, ... izjavljam, da je ...[R. H.]... uporabil svoj vpliv zato, da bi dosegel lažno pričanje proti Marinu Poropatu v več zadevah.

... [R. H.] mi je ponudil 10.000 EUR, da bi našel osebo na Hrvaškem, ki bi bila pripravljena ubiti Marina Poropata.

..."

16. P. P. se 3. julija 2009 ni udeležil obravnave, K. C. pa se je udeležil obravnave in bil zaslišan kot priča. Povedal je, da ne ve, zakaj so ga poklicali za pričanje, vendar je na vprašanje pritožnikovega zagovornika potrdil, da je bil deset minut v bifeju z R. H., preden se je udeležil obravnave. Zanikal je, da bi dobil navodilo, naj priča proti pritožniku. V svojem pričanju je tudi izpovedal, da ga je R. H. po dogodku 13. februarja 2004 poklical in mu povedal, da je pritožnik rekel, da je nabavil pištolo in da bo že on naredil konec. Pritožnik je navedel, da K. C. ni mogoče verjeti, saj je bil že prej ovaden policiji zaradi domnevnega lažnega pričanja. Predlagal je, da se D. Č. zasliši kot priča glede verodostojnosti K. C. in R. H., saj bi lahko izpovedal, da je bilo "še veliko takšnega krivega pričanja". Izjava D. Č. je bila prebrana na obravnavi, vendar je sodišče zavrnilo njegovo zaslihanje, ker je ocenilo, da so bila dejstva v zadostni meri ugotovljena. Ugotovilo je tudi, da zaslihanje P. P. ni potrebno. Zastopnik pritožnika je na obravnavi poudaril, da sta bila pritožnik in R. H. nasprotni stranki v številnih civilnih in kazenskih postopkih. Opozoril je tudi na dejstvo, da policija ni našla nobenega dokaza

za pregon pritožnika in povedal, da so obtožbe temeljile na dveh izjavah nezanesljivih prič, in sicer oškodovanca in K. C.

17. Okrajno sodišče v Piranu je 3. julija 2009 presodilo, da je pritožnik kriv in mu je izreklo pogojno obsodbo treh mesecev zapora. Ugotovilo je, da je pritožnik izpodbijal verodostojnost R. H. in K. C. (slednjega je sodišče imenovalo sodelavec R. H.), ker je bil pritožnik z R. H. v številnih pravnih sporih in je večkrat ovadil K. C. policiji zaradi krivega pričanja. Vendar je sodišče ugotovilo, da zaradi tega ne more ovreči njune verodostojnosti in da je bilo dokazano na podlagi dokazov, ki sta jih podala R. H. in K. C., da je pritožnik grozil R. H. s sklicevanjem na to, da je kupil pištolo, in da je ta grožnja prestrašila R. H. Kot neprepičljiv je sodišče ocenilo tudi zagovor pritožnika, da je celoten dogodek izmišljen. Pojasnilo je, da P. P. in D. Č. ni zaslišalo, ker so bila dejstva v zadostni meri ugotovljena, in je nato navedlo naslednje razloge za zavrnitev pritožnikovega dokaznega predloga:

"... sodišče ni zaslišalo D. Č., ker iz njegove pisne izjave ne izhaja nič, kar bi se konkretno nanašalo na dogodek, ki je predmet [tega] postopka. Tudi ogled kraja in rekonstrukcija dogodkov nista bila opravljena, saj se način, kako je do dogodka prišlo, pa tudi vsebina izrečenih besed, lahko ugotovi že iz drugih predloženih dokazov."

18. Pritožnik je 9. septembra 2009 vložil pritožbo, kjer se je med drugim skliceval na točko d tretjega odstavka 6. člena konvencije. Pritožil se je, ker je sodišče zavrnilo zaslišanje D. Č., pri čemer je poudaril, da bi morale sodišče upoštevati številne postopke, v katerih sta bila stranki pritožnik in R. H., in da bi zato morale ravnati bolj previdno pri svojem zaupanju izjavam K. C., ki je skoraj v vseh teh postopkih pričal v korist R. H. Nadalje je trdil, da bi morale sodišče dvomiti v verodostojnost K. C. zaradi tega, ker je R. H. omenil svoj pogovor s K. C. šele šest let po dogodku, torej po tem, ko je bil pritožnik prvotno oproščen v prvem sklopu postopkov. Opozoril je tudi, da R. H. kljub dejstvu, da je bilo celotno zemljišče hiše pod video nadzorom, ni zagotovil posnetkov kamer, ki bi dokazovali, da je tistega dne zares prišlo do srečanja med njim in pritožnikom, kar je pritožnik zanikal.

19. Pritožnik je 6. januarja 2010 izvedel za uvedbo kazensko sodne preiskave proti K. C. v zvezi s kaznivim dejanjem pomoči pri napadu nanj leta 1999. Očitno v zvezi s tem na koncu obtožnica ni bila vložena in pritožnik je sprožil civilni postopek proti državi in zahteval odškodnino za nepremoženjsko škodo zaradi kršitve osebnih pravic, ki jo je povzročila neučinkovita kazenska preiskava. Ustavno sodišče je 29. maja 2014 odločilo, da napad ni bil ustrezno raziskan in da je to pomenilo kršitev postopkovnih vidikov pritožnikove pravice do osebnega dostojanstva in varnosti (34. člen ustave) in nedotakljivosti njegove telesne in duševne celovitosti (35. člen ustave).

20. Medtem je Višje sodišče v Kopru 3. februarja 2010 zavrnilo pritožnikovo pritožbo. Ugotovilo je, da pravice do obrambe zaradi zavrnitve predloga za zaslišanje D. Č. ali pridobitev drugih dokazov niso bile kršene in da je sodišče prve stopnje v zvezi s tem podalo zadostne razloge.

21. Pritožnik je 15. februarja 2010 vložil zahtevo za varstvo zakonitosti na Vrhovno sodišče. Ponovil je trditve, ki jih je zagovarjal pred nižjimi sodišči, zlasti o tem, da bi D. Č. lahko pričal o sovražnem odnosu med pritožnikom in R. H., in o vplivu R. H. na priče, zaradi česar bi moral imeti možnost, da bi pričal. Nadalje se je skliceval na dejstvo, da je bil medtem proti K. C. sprožen kazenski postopek v zvezi z napadom na pritožnika leta 1999 (glej 19. odstavek). Trdil je, da to potrjuje njegove navedbe, da K. C. ni mogoče šteti za zanesljivo pričó.

22. D. Č. je 12. aprila 2010 v ločenem sklopu civilnih postopkov, v katerih sta bila stranki R. H. in pritožnik, povedal, da je dolgoletni prijatelj R. H. Izjavil je tudi, da je bil priča temu, kako R. H. vpliva na priče, da bi pridobil izjave proti pritožniku. Prav tako je povedal, da je R. H. grozil pritožniku in ga žalil skoraj vsakič, ko ga je srečal, in da se je pritožnik vedno izogibal srečanju z R. H.

23. Vrhovno sodišče je 17. junija 2010 zavrnilo pritožnikovo zahtevo za varstvo zakonitosti. Glede D. Č. je ugotovilo, da bi ta priča verjetno pričala o sovražnem odnosu med pritožnikom in o vplivanju R. H. na priče, ne pa o dejanskem dogodku, ki je bil predmet tega postopka. Glede sklicevanja pritožnika na preiskavo proti K. C. (glej 21. odstavek) je Vrhovno sodišče ugotovilo, da je ta trditev dejanske narave in je zato ni mogoče uspešno obravnavati v predlogu za revizijo.

24. Pritožnik je 30. novembra 2010 vložil ustavno pritožbo. Ponovil je svoje argumente v zvezi z neupoštevanjem dokazov in se poleg tega skliceval na pričanje D. Č. z dne 12. aprila 2010 (glej 22. odstavek).

25. Ustavno sodišče s sklepom z dne 25. oktobra 2011 pritožnikove ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, pri čemer se je sklicevalo na 55. člen Zakona o ustavnem sodišču (glej 33. odstavek 33).

B. Poskus pritožnika za dovolitev obnove kazenskega postopka

26. Pritožnik je 30. avgusta 2010 vložil predlog za obnovo kazenskega postopka proti njemu na podlagi novih dokazov, navedenih na obravnavi 12. februarja 2010 (glej 22.22. odstavek), in predlagal zaslišanje D. Č. kot priče. D. Č. je predvsem izjavil, da je bil prijatelj R. H., in pritožnik je zato zatrjeval, da bi bilo nenavadno, da R. H. o dogodku s pritožnikom ne bi povedal D. Č. Poleg tega se je skliceval na izjavo D. Č., da se je pritožnik vedno izogibal R. H., in je zatrjeval, da bi pričanje D. Č. potrdilo njegovo obrambo.

27. Po navodilu sodnice, ki ji je bil dodeljen predlog za obnovo kazenskega postopka, je druga sodnica 28. junija 2011 zaslišala D. Č. v navzočnosti pritožnika. D. Č. je izpovedal, da je bil leta 2004 prijatelj R. H. in da je bil v vsakodnevnem stiku z njim, vendar se ni spomnil, ali mu je R. H. povedal, da mu je pritožnik grozil. Med drugim je tudi povedal, da se ne spomni dogodkov 13. februarja 2004, vendar da je bilo veliko dogodkov, ko sta se pritožnik in R. H. srečala pred hišo in je R. H. grozil pritožniku in ga

žalil. Tam je bil priča številnim njunim preprirom, vendar ni nikoli videl, da bi pritožnik kdaj grozil ali žalil R. H. Ob srečanju z R. H. se je pritožnik vedno umaknil. D. Č. je tudi navedel, da je videl R. H. vplivati na priče, vendar ne bi mogel povedati, v katerih primerih, saj je bil R. H. vpleten v več kot dvajset postopkov in večina jih je bila sproženih proti pritožniku. Prav tako je potrdil, da je bil tudi sam zaprosen, naj lažno priča, in dejal, da se ta zadeva še obravnava pred sodišči. Nazadnje je D. Č. izpovedal, da je R. H. imel dve pištoli, ko se je preselil v hišo.

28. Okrajno sodišče v Piranu je 16. avgusta 2011 zavrnilo predlog pritožnika za obnovo kazenskega postopka, saj je ugotovilo, da D. Č. ni neposredno opazoval dogodka, zaradi katerega je bil pritožnik obsojen, ampak bi lahko pričal samo o vplivu R. H. na priče in o vrsti odnosa med pritožnikom in R. H. Sodišče je ugotovilo, da so bila ta dejstva že znana sodišču prve stopnje, ki je zavrnilo predlog za zaslišanje D. Č. kot priče. Sodišče je tudi upoštevalo dejstvo, da sta Višje sodišče v Kopru in tudi Vrhovno sodišče preučila predlog pritožnika, da se zasliši D. Č.

29. Višje sodišče je 14. decembra 2011 zavrnilo pritožnikovo pritožbo zoper odločbo. Višje sodišče je ugotovilo, prvič, da pričevanje D. Č. ni razkrilo nobenih novih dejstev, ki se neposredno nanašajo na kaznivo dejanje, za katerega je bil pritožnik obsojen, in drugič, da je pritožnik že poskušal dokazati, da je R. H. vplival na priče in da so sodišča njegov predlog v zvezi s tem med kazenskim postopkom zavrnili, vključno z Vrhovnim sodiščem, kar pomeni, da tega ni mogoče šteti za nov dokaz.

30. Pritožnik je vložil zahtevo za varstvo zakonitosti. Vrhovno sodišče je 26. aprila 2012 zavrnilo zahtevo in potrdilo sklep nižjih sodišč, da je bilo pričevanje D. Č. "nerelevanten dokaz, glede na to, da [D. Č.] ni vedel [sodišču] nič konkretnega navesti o kaznivem dejanju ogrožanja varnosti, ki ga je obravnavalo [sodišče], saj ni bil neposredna priča." Vrhovno sodišče je tudi ugotovilo, da je Višje sodišče pravilno poudarilo, da pričevanja D. Č. ni mogoče šteti za nov dokaz.

II. UPOŠTEVANA DOMAČA ZAKONODAJA

31. Prvi odstavek 145. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS št. 63/94 s spremembami) je v obravnavanem obdobju določal, da kdor ogrozi varnost kakšne osebe z resno grožnjo, da bo napadel njeno življenje ali telo, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

32. Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS št. 63/94 s spremembami) je v obravnavanem obdobju določal, da se kazenski postopek lahko obnovi, če se navedejo nova dejstva ali predložijo novi dokazi, ki utegnejo sami zase ali v zvezi s prejšnjimi dokazi, navedenimi v sojenju, povzročiti oprostitev tistega, ki je bil obsojen.

33. Drugi odstavek 55. b člena Zakona o ustavnem sodišču določa:

"(2) Ustavna pritožba se sprejme v obravnavo:
– če gre za kršitev človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, ki je imela hujše posledice za pritožnika,

ali
– če gre za pomembno ustavnopravno vprašanje, ki presega pomen konkretne zadeve."

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA IN TOČKE d TRETJEGA ODSTAVKA 6. ČLENA KONVENCIJE

34. Pritožnik se je pritožil, da je bila kršena njegova pravica do poštenega sojenja, ker je sodišče zavrnilo sprejetje dokazov, ki jih je želel predložiti.

35. Čeprav se je pritožnik skliceval le na prvi odstavek 6. člena, Sodišče meni, da je treba zadevo obravnavati na podlagi prvega odstavka in tudi na podlagi točke d tretjega odstavka 6. člena konvencije, ki se glede tega glasi:

"1. Vsakdo ima pravico, da... o kakršnihkoli kazenskih obtožbah zoper njega pravično ... odloča ... sodišče ..."

3. Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, ima naslednje minimalne pravice:

...

(d) da zaslišuje oziroma zahteva zaslišanje obremenilnih prič in da doseže navzočnost in zaslišanje razbremenilnih prič pod enakimi pogoji, kot veljajo za obremenilne priče;

..."

A. Sprejemljivost

36. Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije. Prav tako ugotavlja, da ni nesprejemljiva niti iz katerih koli drugih razlogov. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

1. Trditve strank

37. Pritožnik je trdil, da je njegova obsodba temeljila na nezanesljivem pričanju R. H., s katerim je bil v stalnem sporu glede razdružitve hiše. Edini drug dokaz, na katerega se je opirala obsodba pritožnika, je bilo pričanje K. C., ki ni bil neposredna pričča dogodka. Poleg tega je bil K. C. kot pričča predlagan šele šest let po dogodku in je pričal v korist R. H. v skoraj vseh postopkih, ki so potekali med R. H. in pritožnikom. Kljub temu je sodišče to

dejstvo prezrlo, prav tako pa tudi dejstvo, da je imel R. H. motiv za pripravo lažne obtožnice proti pritožniku.

38. Pritožnik je tudi navedel, da kljub njegovi glavni trditvi, da si je R. H. celotni dogodek izmislil, in kljub njegovim večkratnim zahtevam oziroma predlogom ni mogel doseči udeležbe priče, za katero je trdil, da bi izpodbila verodostojnost R. H. in K. C., in sicer priče D. Č. Prav tako je bil zavrnjen njegov predlog za izvajanje dokazov, kot so posnetki kamer, ki bi potrdili, da ga v obravnavanem času ni bilo na dvorišču hiše.

39. Vlada je trdila, da je imel pritožnik pošteno sojenje. Zlasti je trdila, da sodišče ni bilo dolžno izvesti prav vsakega dokaza, ki ga je predlagal obdolženi. Sodišče je podalo razloge za zavrnitev predloga za zaslišanje D. Č., ki so jih potrdila višja sodišča. Poleg tega D. Č. drugače kot K. C. sodišču ne bi mogel povedati ničesar o obravnavanem dogodku. Nazadnje je sodišče med postopkom v zvezi s pritožnikovim predlogom za obnovo kazenskega postopka ocenilo izjavo D. Č., se seznanilo z izpovedbo D. Č. in obrazložilo svojo odločitev, da ne dovoli obnove kazenskega postopka. Nobeno od sodišč torej ni ravnalo samovoljno.

2. Presoja Sodišča

a) Splošna načela

40. Sodišče znova poudarja, da so jamstva iz točke d tretjega odstavka 6. člena konvencije posebni vidiki pravice do poštene obravnave, določeni v prvem odstavku tega člena, zato je bo pritožnikovo pritožbo preučilo v skladu z obema določbama skupaj (glej *Schatschaschwili proti Nemčiji* [VS], št. 9154/10, § 100, ESČP 2015).

41. Poleg tega ugotavlja, da je bistveni namen točke d tretjega odstavka, kot je naveden z besedami "pod enakimi pogoji", popolna "enakopravnost strank v postopku". S tem pridržkom prepušča pristojnim državnim organom, da odločajo o ustreznosti predlaganih dokazov, če je to v skladu z načelom poštenega sojenja, ki prevladuje v celotnem 6. členu (glej med novjšimi zadevami, *Topić proti Hrvaški*, št. 51355/10, § 40, 10. oktober 2013).

42. Sodišče tudi ponovno poudarja, da v skladu s konvencijo ni njegova naloga razsojati, ali so bile izjave prič ustrezno upoštene kot dokazi, ampak da ugotovi, ali so bili postopki kot celota, vključno z načinom izvajanja dokazov, pošteni. Predvsem je praviloma naloga domačih sodišč, da presodijo o dokazih, ki so jim na voljo, in tudi o pomembnosti dokazov, ki jih predlagajo obtoženci. Točka d tretjega odstavka 6. člena prepušča domačim sodiščem, da ocenijo, ali je primerno pozvati priče (glej med mnogimi drugimi zadevami, prej navedeni sodbi *Topić*, § 41, in *Perna proti Italiji* [VS], št. 48898/99, § 29, ESČP 2003-V). Tako ne zadostuje, da se obtoženi pritoži, da mu ni bilo dovoljeno zaslišati določenih prič; svoj predlog za zaslišanje mora podpreti z razlago, zakaj je zaslišanje posameznih prič pomembno, njihovo pričanje pa mora biti potrebno za ugotovitev resnice. Ko

je torej pritožnik vložil predlog za zaslišanje prič, ki ni neutemeljen in je dovolj obrazložen, ki je pomemben za vsebino obtožbe in bi lahko okrepil položaj obrambe ali celo pripeljal do oprostitev pritožnika, bi morali domači organi podati ustrezne razloge za zavrnitev takega predloga (glej *Topić*, navedeno zgoraj, § 42).

b) Uporaba prej navedenih načel pri obravnavani zadevi

43. Sodišče najprej ugotavlja, da pri kaznivem dejanju grožnje R. H. za katerega je bil pritožnik obsojen, ni bilo prisotne nobene neodvisne priče. Nadalje ugotavlja, da je pritožnik zanikal, da bi do tega dogodka sploh prišlo in je zatrjeval, da si ga je izmislil R. H., s katerim je bil v več pravnih sporih, kar je dejstvo, ki v postopku ni bilo sporno (glej 11., 13. 11, 13 odstavek16). Po prvotni oprostitvi je bil pritožnik obsojen izključno na podlagi pričevanj R. H. in K. C., ki ga je sodišče imenovalo sodelavec R. H. in ki je izpovedal, da mu je R. H. povedal o dogodku (glej 17. odstavek). Poleg dejstva, da K. C. ni bil priča dogodku, tudi ni mogoče spregledati, da številna dejstva, navedena v postopku, vzbujajo dvom v njegovo verodostojnost, vendar jih sodišče ni podrobno obravnavalo, kot na primer dejstvo, da se je K. C. srečal z R. H. v bifeju tik pred zaslišanjem, na katerem je pričal, vendar je zanikal, da bi vedel, zakaj je bil pozvan na sodišče; da je bilo navedeno, da je bil K. C. že prej prijavljen policiji zaradi lažnega pričanja (glej 16. odstavek16) in da je bil K. C. prvič omenjen kot priča šele šest let po tem, ko je R. H. vložil kazensko ovadbo (glej 7. 7 14. odstavek14).

44. V svoji obrambi se je pritožnik skliceval na dva glavna argumenta, in sicer na to, da R. H. in K. C. ni mogoče verjeti in da posnetki kamer glede dneva dogodka kljub temu, da so bili na voljo, niso bili zavarovani, kaj šele preiskani.

45. V zvezi s tem je pritožnik zahteval, da se pridobijo posnetki kamer R. H., in je ves čas postopka očital, da se ta dokaz ni pridobil, saj bi podprl njegovo obrambo (glej 11., 13. in 18. odstavek111318). V zvezi s tem Sodišče ugotavlja, da je R. H. priznal, da je v hiši in okoli nje nameščenih od dvanajst do šestnajst kamer (glej 14. odstavek14). Sodišče zato meni, da bi si bilo treba po tem, ko je R. H. vložil kazensko ovadbo na policiji, prizadevati za zagotovitev posnetkov kamer, da bi preverili, ali so posnele dogodek. Sodišče lahko sprejme, da te prvotne napake, ki jo je mogoče pripisati le domačim organom in R. H., pozneje morda ni bilo mogoče popraviti, vendar pa iz tega niso izhajale nobene ugotovitve v sodbi, s katero je bil pritožnik obsojen (glej, *mutatis mutandis*, *Melich in Beck proti Češki republiki*, št. 35450/04, § 51, 24. julij 2008). Poleg tega pa sodišče, ki je obsodilo pritožnika, očitno ni preverilo nobene trditve, ki jo je v tej zvezi podal R. H. (glej 14. odstavek14).

46. Sodišče poleg tega ugotavlja, da je pritožnik predlagal zaslišanje D. Č., ker bi lahko pričal o dejstvu, da je R. H. vplival na priče, in bi tako lahko izpodbijal pričevanje K. C. , pa tudi verodostojnost R. H. (glej 13. in 16. odstavek1316). Ta predlog je bil zavrnjen z obrazložitvijo, da so bila dejstva

v zadostni meri ugotovljena (glej 16. in 17. odstavek 161717). Zadnji argument so potrdila sodišča na vseh stopnjah pristojnosti, vključno s sodišči, ki so obravnavala predlog za dovolitev obnove kazenskega postopka (glej 2023282930).

47. Naloga Sodišča ni, da bi delovalo kot sodišče četrte stopnje (glej *Schatschaschwili*, navedeno zgoraj, § 124), in praviloma se domača sodišča odločijo, ali je treba oziroma je priporočljivo pozvati pričo (glej *Bricmont proti Belgiji*, 7. julij 1989, § 89, serija A št. 158, in med najnovejšimi zadevami, *Hanu proti Romuniji*, št. 10890/04, § 33, 4. junij 2013). Vendar pa to Sodišča ne ovira, da ne bi pregledalo njihovih odločitev z namenom ugotoviti, ali je bilo pritožniku zagotovljeno pošteno sojenje. V ta namen Sodišče ugotavlja, da kljub temu, da je pritožnik na obravnavi v podporo svojemu predlogu za zaslišanje D. Č. navedel samo, da bo D. Č. pričal o tem, da R. H. redno vpliva na priče (glej 13. odstavek), njegovega predloga ni mogoče označiti za neutemeljenega in je bil resnično pomemben za njegovo glavno obrambno smer, saj je z njim izpodbijal verodostojnost R. H. in K. C.

13

48. Kljub temu pa je sodišče zavrnilo pritožnikov predlog za zaslišanje D. Č. (glej 46. odstavek). Sodišče glede prvega razloga za zavrnitev, namreč da so bila dejstva v zadostni meri ugotovljena, ugotavlja, da to samo po sebi ni zadosten razlog (glej *Topić*, navedeno zgoraj, § 47).

49. Glede drugega razloga, namreč da D. Č. ne more neposredno pričati o dogodku, na katerem temeljijo obtožbe, pa Sodišče ugotavlja, da se ta razlog ne nanaša na pritožnikovo neutemeljitev njegovega predloga za izvedbo dokazov. Bolj izraža nekakšno stališče sodišč, da takih dokazov načeloma ni mogoče šteti za pomembne. Vrhovno sodišče je v kazenskem postopku zoper pritožnika predvsem obravnavalo trditev, da bi D. Č. domnevno lahko pričal o sovražnem odnosu med pritožnikom in R. H. in o vplivu R. H. na priče, vendar je tako kot nižja sodišča ugotovilo, da ti dokazi ne bi bili pomembni, ker se ne nanašajo na dejanski dogodek, ki je predmet obtožb (glej 23. odstavek 23). Še več, tudi v postopku za dovolitev obnove kazenskega postopka, v katerem je pričal D. Č. (glej 27.27282930 odstavek), so sodišča zavzela stališče, da D. Č. ni treba zaslišati, saj se njegovo pričevanje ni nanašalo na dejanski dogodek, na katerem temeljijo obtožbe (glej 28., 29. in 30. odstavek).

50. To stališče sodišč je pritožniku onemogočilo, da bi izpodbijal verodostojnost prič tako, da bi se pregledali dokazi o njihovem predhodnem ravnanju. Ob upoštevanju prej navedenega in dokazov, na katere se je sklicevalo sodišče pri ugotavljanju, da je pritožnik kriv (glej 17.174345 in 43. odstavek), in ob upoštevanju, da domači organi niso zagotovili posnetkov kamer (glej 45. odstavek), Sodišče ugotavlja, da je prišlo do nepoštene prednosti v korist tožilca in da je bila zato pritožniku odvzeta vsaka konkretna priložnost, da bi učinkovito izpodbijal obtožbe zoper sebe (glej *mutatis mutandis* zgoraj navedeno sodbo *Topić*, § 48, in *Polyakov proti Rusiji*, št.

77018/01, § 36, 29. januar 2009). Sodišče tudi ugotavlja, da poznejše zaslišanje D. Č. v postopku za dovolitev obnove kazenskega postopka ni odpravilo te pomanjkljivosti. Predvsem so se sodišča, ki so odločala o njegovem predlogu za obnovo kazenskega postopka, v glavnem sklicevala na enake argumente kot prvostopenjsko sodišče (glej 28 in 30.2930 odstavek).

51. Sodišče meni, da je bilo sojenje zaradi prej navedenih pomanjkljivosti v celoti nepošteno in da sta bila kršena prvi odstavek in točka d tretjega odstavka 6. člena konvencije.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

52. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Odškodnina

53. Pritožnik je zahteval 5.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

54. Vlada je trdila, da je znesek neutemeljen in pretiran.

55. Sodišče meni, da je moral pritožnik zaradi ugotovljene kršitve doživljati stisko in trpljenje. Po načelu pravičnosti Sodišče prisoja pritožniku celotno zahtevano vsoto za nepremoženjsko škodo.

56. Sodišče nadalje poudarja, da bi bila takrat, ko je tako kot v obravnavani zadevi posameznik obsojen v postopkih, ki niso izpolnjevali zahtev iz 6. člena konvencije, najprimernejša oblika poprave načeloma ponovno sojenje ali obnova sodnega postopka, če se to zahteva (glej med številnimi drugimi zadevami *Flisar proti Sloveniji*, št. 3127/09, § 47, 29. september 2011; *Sakhnovskiy proti Rusiji* [VS], št. 21272/03, § 112, 2. november 2010; in *Şaman proti Turčiji*, št. 35292/05, § 44, 5. april 2011).

B. Stroški in izdatki

57. Pritožnik je zahteval tudi 1.500 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali v postopku pred Sodiščem. Svojo zahtevo je oblikoval na podlagi uradne tarife odvetnikov, ki se je uporabljala tedaj, ko je vložil pritožbo na Sodišče.

58. Vlada je trdila, da je zahteva neutemeljena in pretirana.

59. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov samo, če dokaže, da so ti dejansko nastali in bili neizogibni ter da je njihov znesek razumen. Sodišče v tej zadevi ob upoštevanju razpoložljivih dokumentov in zgoraj navedenih meril meni, da je upravičeno prisoditi celotno zahtevano vsoto.

C. Zamudne obresti

60. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO:

1. *razglaš*a, da je pritožba sprejemljiva;
2. *razsoja*, da sta bila kršena prvi odstavek in točka d tretjega odstavka 6. člena konvencije;
3. *razsoja*
 - a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko sodba postane dokončna v skladu z drugim odstavkom 44. člena konvencije, plačati te zneske:
 - (i) 5.000 EUR (pet tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in morebitni davek;
 - (ii) 1.500 EUR (tisoč petsto evrov) za stroške in izdatke ter morebitni davek, obračunan pritožniku;
 - b) da se za navedeni znesek od dneva poteka treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 9. maja 2017 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Andrea Tamietti
namestnik sodnega tajnika

Ganna Yudkivska
predsednica